

Er zijn taalkwesties waarover heel verschillend kan worden gedacht. Taalkundige Frank Jansen behandelt iedere maand zo'n kwestie, en nodigt iedereen uit te reageren.

Moeten twitteren en sms'en altijd kunnen?

Oud-minister Ter Horst deed afgelopen zomer een oproep aan iedereen die weleens deelneemt aan belangrijke vergaderingen, zoals de ministerraad: of zij zich tijdens het overleg voortaan willen onthouden van twitteren en sms'en. Kamervoorzitter Verbeet had in haar Kamergremium al iets soortgelijks verordonneerd, maar ook buiten politiek Den Haag is er veel te doen over het tegelijkertijd gebruiken van verschillende media. Denk aan scholieren die hun huiswerk maken met de chatfunctie van de computer aan, en met hun multimediale telefoontje binnen handbereik. De moderne baliewerker die u te woord staat met een schuin oog op de binnenkomende e-mails die hij wel, maar u niet kan zien.

Is al dat gebruik van sociale media tijdens andere taken wenselijk?

VOORSTANDER

Communiceren is menselijk. Mensen laten zich hun communicatiekansen ongaarne afnemen. Zeker die van de nieuwe sociale media, die immers de ontvanger de vrijheid geven om te reageren waar en wanneer die wil. Beperkende

maatregelen druisen zózeer in tegen de menselijke natuur dat iedere poging ze in te voeren, gedoemd is te mislukken.

Voor leerlingen en andere jongeren zijn die beperkingen trouwens helemaal niet nodig, want de jonge generatie is wel degelijk beter in het combineren van allerlei mediagebruik dan de oudere. Eigenlijk weten die ouderen dat ook wel. Want zaten die niet zelf al een halve eeuw geleden tijdens het maken van hun huiswerk naar de radio te luisteren? En protesteerden ze niet heftig als hun ouders hem uitzetten?

Weten we ten slotte zeker dat de uitvoering van de hoofdtaak onder de concurrerende media lijdt? Er wordt wel met de resultaten van wetenschappelijk onderzoek geschermd waaruit iets dergelijks zou blijken, maar misschien kun je de resultaten uit dat onderzoek ook anders interpreteren. Als bijvoorbeeld blijkt dat chronische chatters lagere schoolcijfers hebben, kán dat betekenen dat die sociale media de aandacht van de leerlingen en dus de kwaliteit van hun huiswerk aantasten. Maar het is ook mogelijk dat mensen die minder goed zijn in werkstukjes en andere schoolse taken, meer zin hebben in chatten en andere sociale activiteiten.

Laat het aan de taalgebruikers zelf over welke communicatiemogelijkheden zij wanneer wensen te benutten.

drachten in het onderwijs, het deelnemen aan een vergadering of het afwikkelen van een klacht van een cliënt. De uitvoering daarvan lijdt onder gebrek aan concentratie als gevolg van welke nevenactiviteit dan ook. We maken fouten en doen de opdrachtgevers tekort. Daar komt bij dat het sociale multi-taken meestal stiekem gebeurt, en dus onoprecht en onbeleefd is tegenover de communicatiepartners.

Het is niet zo moeilijk om de multimediale overdadigheid te ontmoedigen. Doe om te beginnen niet meer alsof het normaal is om tegelijk te telefoneren en een werkstuk te schrijven. Houd op twintigers voor te spiegelen dat ze communicatieve duizendpoten zijn. De onnozelen onder hen geloven het nog ook. Laat werkstukken op school schrijven, in een zaaltje zonder ramen en wifi, maar mét surveillanten. Dan zijn we ook meteen af van al dat misbruik van andermans geestelijk eigendom. Stel ten slotte etiketteregels op voor multimediegebruik tijdens vergaderingen en in contacten met klanten en dwing naleving af.



Wat vindt u ervan? Mogen sociale media worden bijgehouden door mensen die tegelijkertijd iets anders doen?

Geef voor 23 september 2010 uw mening op onze website: www.onzetaal.nl/homofkuit. Of stuur een briefkaart met 'Sociale media: kan tijdens andere activiteiten' of 'Sociale media: liever niet tijdens andere activiteiten' naar de redactie van *Onze Taal*, Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag. In de volgende aflevering de uitslag. ■

Antwoorden Taaltest

(zie pagina 245)

A. Spelling

1. b. ervan uitgaan dat ...
2. b. helicopterview; het Witte Boekje keurt c. ook goed: *helikopterview*
3. a. push-upbeha
4. a. spic en span
5. a. vmbo-t

B. Woordenschat

1. b. flauwvallen
2. b. geurstof
3. a. gedwee
4. c. muziekstuk

C. Zoek de fouten

1. *petitfours, etagère, het water in de mond komen/lopen.*
2. *verrassende, stelen, behalve als of tenzij (mits betekent 'op voorwaarde dat'; die betekenis is hier zeer onwaarschijnlijk), geleiig.*

D. Extra

De naam Broadway is een verengelsing van *brede weg*. De naam Breukelen ligt aan de basis van de New Yorkse wijk Brooklyn.

TEGENSTANDER

Natuurlijk zijn mensen uitstekend in staat om diverse gesprekken tegelijk te voeren, bijvoorbeeld op een feestje. Maar dergelijke gesprekken hebben vooral een sociale functie. De onderwerpen verdampen even gemakkelijk als de alcohol waarin ze gedrenkt zijn.

Iets anders is het uitvoeren van serieuze taken, zoals het maken van op-

Uitslag vorige stemming

Moet *fuck* op tv vervangen worden door een piepje? 68 inzenders (24%) vinden van wel. Zij worden ruim overstemd door de 220 mensen (76%) die het niet nodig vinden. Op het forum weren de voorstanders van wegpiepen zich duchtig, zonder met nieuwe argumenten te komen. De voorstanders van het onverbloemd noemen van het *f*-woord hebben die wel. Het piepen trekt juist de aandacht van de hoorder en leidt tot diepere verwerking ('wat zou de spreker gezegd hebben?'). Piepen werkt als een hand voor zekere lichaamsdelen: het lijkt bedekken maar het is aanwijzen.